

SŁOWO WSTĘPNE

Jubileuszowe, XV Sympozjum „Współczesne Problemy Hydrogeologii”, organizowane rok po historycznym kongresie IAH w Krakowie, przynosi kolejne artykuły, w których prezentowane są najbardziej istotne problemy polskiej hydrogeologii. Pierwszy tom tego jedynego seryjnego wydawnictwa w Polsce poświęconego w całości problematyce hydrogeologicznej ukazał się 31 lat temu.

Prace nadesłane z ośrodków hydrogeologicznych w całej Polsce drukowane są po recenzjach w Biuletynie Państwowego Instytutu Geologicznego w serii Hydrogeologia. Biuletyn rozpowszechniany jest zarówno wśród uczestników sympozjów, jak i rozsyłany do bibliotek uczelni, instytutów badawczych, organów administracji geologicznej i firm branżowych w Polsce oraz poza jej granicami.

Organizatorzy XV Sympozjum w Poznaniu – Żerkowie uznali za celowe opracowanie i udostępnienie polskim hydrogeologom elektronicznej wersji wszystkich dotychczasowych tomów wydawnictwa wraz z programem pozwalającym na łatwe wyszukiwanie poszczególnych publikowanych prac.

W prezentowanym Biuletynie znalazło swoje odzwierciedlenie wiele istotnych problemów nurtujących środowisko hydrogeologiczne, bardzo ważnych dla rozwoju polskiej hydrogeologii i szeroko pojętej ochrony środowiska. Można tu wskazać w szczególności na problemy dotyczące wdrażania Ramowej dyrektywy wodnej Unii Europejskiej i jej dyrektywy córki – Dyrektywy wód podziemnych, zagadnienia prawne i metodyczne dotyczące wyznaczania obszarów ochronnych głównych zbiorników wód podziemnych, problemy kartografii hydrogeologicznej związane z odzwierciedleniem w ramach szczegółowej mapy hydrogeologicznej pierwszego poziomu wód podziemnych, a także kwestie niezbędnych zmian państwowego systemu monitoringu wód podziemnych. W publikowanych pracach prezentowana jest rozległa problematyka, w tym z pogranicza hydrogeologii, hydrologii, geofizyki, hydrogeochemii, informatyki i innych pokrewnych dziedzin nauki. Zauważyć można również zmianę pokoleniową w hydrogeologii wyrażającą się dużym udziałem młodych autorów.

W prezentowanym tomie Biuletynu podjęty został również budzący duże kontrowersje problem wpływu górnictwa odkrywkowego węgla brunatnego na ekosystemy zależne od wód podziemnych, a w szczególności na jeziora.

W zestawie artykułów znajduje swoje odzwierciedlenie niepokojące zjawisko forsowania przez lokalne władze samorządowe niekorzystnych form zagospodarowania przestrzennego terenów zasobowych zwykłych i leczniczych ujęć wód podziemnych. Przyniosło to już dewastację niektórych ujęć wód leczniczych i tworzy istotne zagrożenie dla ujęć wód zwykłych, ograniczając możliwości ich rozbudowy na terenach o szczególnym znaczeniu dla zaopatrzenia w wodę.

Ukazanie się wydawnictwa z pokaźną liczbą, ponad 70 artykułów jest przede wszystkim zasługą autorów, którzy chcieli zaprezentować wyniki swoich prac w dobie dużej konkurencji na rynku wydawniczym, wynikającej ze stosowania punktacji za działalność naukową. Ostateczny kształt artykułów i ich dostosowanie do wymogów Biuletynu to także zasługa Recenzentów, którzy w krótkim czasie przygotowali recenzje. Wszystkim Autorom i Recenzentom należą się więc słowa uznania i podziękowania.

Fakt, że kolejny tom ukazuje się w Biuletynie Państwowego Instytutu Geologicznego, zawdzięczamy Dyrekcji tego Instytutu, która pozytywnie ustosunkowała się do prośby organizatorów. Za ten gest oraz okazaną pomoc i wsparcie słowa podziękowania kierujemy w szczególności do Dyrektora Państwowego Instytutu Geologicznego – prof. dr hab. Jerzego Nawrockiego i Wicedyrektora PIG-PIB, Dyrektora ds. państwowej służby hydrogeologicznej – dr Lesława Skrzypczyka.

Szczególne podziękowania kierujemy do zespołów zaangażowanych w przygotowanie artykułów do druku. Dotyczy to w szczególności pracowników Zakładu Hydrogeologii i Ochrony Wód Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w osobach – dr Ewy Liszkowskiej, dr Roberta Radaszewskiego i dr Mareka Rasały, a także pracowników Zakładu Publikacji PIG-PIB.

Przedstawiając niniejszy tom Biuletynu Państwowego Instytutu Geologicznego, jesteśmy przekonani, że spełni on oczekiwania autorów i czytelników. Spodziewamy się, że jego rozpowszechnienie także poza środowisko hydrogeologów, w tym decydentów, pozwoli na lepsze zrozumienie problemów współczesnej hydrogeologii i ich odniesienia do istotnych problemów zagospodarowania przestrzennego i ochrony środowiska przyrodniczego w Polsce.

Józef Górski, Andrzej Sadurski